

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.
POLITIKAI LAP.

TELEFON: 123-45.

Alapította:

LATINOVITS PÁL

Felölts szerkesztő:

PETO LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 34 K. Fél évre 17 K. Negyed évre 8 K 50 f.
Tanítóknak, aljegyzőknek, írásoknak, földműveseknek és szegényebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 20 kor. félfévre 14 kor. negyedévre 7 kor.

Megjelenik hetenként kétszer.

Kérelem. Ama tisztel előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, arra kérjük, hogy a lapdíjat a külön borítékban küldött postautalvánnyal mielőbb hozzánk juttatni sziveskedjenek.

Pénzek és egyéb postai küldemények csakis **budapesti címünkre** (Teréz-körút 2.) intézendők.

Nem szentesítik a választójogi törvényt!!

A főispáni sajtónak igazmondásáról közismert szabadkai mutált orgánuma a fenti címen ökölnyi betűkkel a következőket írja:

Mindinkább komoly érdeklődés tárgyát képezi, hogy miért késik a választójogi törvény szentesítése, holott hosszú ideje megérkezett a hivatalos közlés arról, hogy a törvényt pergamentre írva a király elé terjesztették.

Teljesen komoly oldalról közlik, hogy a szentesítés legfőbb akadálya az, hogy a király véleményét nem fedi az országgyűlés mindkét háza által elfogadott törvényjavaslat. A király nem elégszik meg ilyen korlátolt jogkiterjesztéssel. Wekerle a király programját vette át e tekintetben Eszterházytól s tanusított engedékenysége a király intenciói ellen van, aki különösen elégedetlen a Károlykeresztesek választójogának elikkasztása miatt.

Baloghy főispán tehát, aki lélekben még mindig Károlyi-párti ugyan, de aki ezidőszereint mégis csak Wekerle bizalmából ül a főispáni székekben, tomboló lelkesültséggel és kárörömmel harsogtatja, hogy a képviselőház és a főrendiház által elfogadott törvényjavaslat nem fedi a király véleményét, aki a javaslat benyújtásához az engedélyt megadta. Vakmerően állítja továbbá, hogy a Károlykeresztesek választójogát elikkasztották. Sikasztásnak nevezi a képviselőház és a főrendiház részéről, az alkotmányos formák szigorú betartásával a saját pártvezére, Wekerle Sándor miniszterelnök hozzájárulásával hozott döntését.

Hogy a választójogi törvény a király szentesítésével a hivatalos lapban másnap megjelent — ez csak a főispán és sajtója jólérsültségét jellemzi.

Gabonaátvétel. — Cséplés. — Aratószázadok. — Hadifoglyok. — Tengerikövetelés.

Scultéty Ferenc alispántól.

A legutóbbi hónap közigazgatása események gazdag tárházából kiragadom a legkiemelkedőbbeket:

A gabonaátvételi eljárás befejezéséhez közeledik és pedig teljes eredménnyel.

A kormány tudvalevőleg 1600000 métermázsza búzának és 50000 métermázsza árpának beszoigálatását követelte a vármegyétől; e mellett azonban kötelességévé tette saját ellátatlanainak a megyei készletekből való ellátását, ami mintegy 230000 métermázsza szükségletet jelent.

vén, világos, hogy a megye részéről közéleti célokra biztosítandó mennyiség meglehetősen az 1900000 métermázsza.

Hála az idei jó termésnek és hátrahagyott odatadó, helyenként minden dícsérettel álló fáradozásának és barmgátnak, az eljárás majdnem teljes sikerrel járt, amennyiben a legutóbb szeptember 5-én kelet jelölések szerint már mintegy 1700000 métermázsza biztosítva volt.

Kétségtelen, hogy az állam részére beszoigálatandó mennyiség teljes egészében biztosítva lesz, ami annyit jelent, hogy a múlt évben katonai segédlettel lefolytatott szigorú rekvirálások az idén elmaradnak.

Erről a közéleti-minister hozzám írt leveli rendelkezésben kifejezetten biztosította a vármegyét.

Nagy baj lesz azonban, ha nem sikerül az ellátatlanok szükségleténél még mutatkozó mintegy 100000 métermázsza hiányt fedeznünk.

Erről a több — a lisztellátás kérdésénél — még szó lesz.

Itt az átvételi eljárással kapcsolatban még csak annyit akarok megemlíteni, hogy zubból a közéleti-minister contingensét nem vetett ki ránk, hanem megelégedett azzal, amit az átvételi-bizottságok mint feleslegét megállapítottak és átvettek, illetve, amit a termelők a Hadi Termény bizományosainak önkéntes felajánlás útján eladtak.

Ez az intézkedés mindenestre előnyére válik az ellátott gazdaközönségnek.

Az átvételi eljárás párhuzamosan haladt a csépléssel s ha ma még mindenütt befejezve nincs annak oka az, hogy egyes helyeken a cséplési munkálatoknál nagy hátramaradás mutatkozott; ami viszont annak a következménye, hogy a gazdák a szükséges munkaerőt, különösen azonban a csépléshez megkívántatkozó szemet idejében meg nem kapták.

Még ma is vannak egyes gazdaságok, melyekben a cséplés szénhiány folytán meg sem kezdett.

Ellenben a munkaerőhiány ma már kevésbé érezteti a maga hatását, aminek legvilágosabb bizonyítéka az, hogy az aratósi időszakra kiutalt 44 aratószázadból 41 már visszarendeltetett.

A jövőben azonban súlyos következménye lesz annak, hogy a kormány mintegy 2000 hadifogolyt bevonatását is elrendelte. Ezek pótlását már kérelmeztem. Ha kérelmem nem talál meghallgatásra az őszi mezei munkák elvégzése körül nagy baj lesz.

A mezőgazdasági célokra kiutalt szesz kiosztását befejeztem. Minthogy a kereslet ez évben nagyobb volt a tavalyinál, minden igény teljes mérvben nem volt kielégíthető.

A szőlőpermetezésre kiutalt rézgálix 6 waggon hiányával leszállított.

Az úszkös gabona ideit rendkívül nagy mennyiségére való tekintettel több ízben előterjesztést tettem a földművelésügyi minster urhoz, kérve rézgálixnak a vetőmag csávázására való kiutalását is.

Ez a kérelmem közvetett uton nyert kielégítést, amennyiben a minster ur olyképpen intézkedett, hogy az e célra szükséges rézgálixot az igénylőknek az elsőfokú közigazgatási hatóság részéről történt előzetes igazolás után a Magyar Mezőgazdák Országos Szövetkezetétől kelet kériők.

A vágómarha-rekquirálás nagyjában szintén befejezést nyert már. Leszállítottunk 3334 darabot. A hiány 881 darab, amiben azonban az előző két rekquirálásból fennmaradt hátralék is bennfoglaltatik. Számbavéve, hogy összesen 7264 darabot kellett volna beszoigálatnunk, a hiány alig 10 1/2 százalék.

Ennek legnagyobb része is pótrekquirálások útján biztosítható lesz.

Valóságos csoda, hogy a megye gazdasági közönségére súlyos teherként jelentkező ez az eljárás aránylag ily szép eredménnyel járt.

Vannak járáások — pl. az ujvidéki és a bácsalmási —, melyek a reájuk eső contingens

teljes egészében beszoigálatták, sőt az utóbb járás 7 darabbal többet adott, mint amennyi reá kivette volt.

Mindamellelt kétségtelen, hogy ezt a terhet földművelésünk, állattenyésztésünk és tejtermelésünk ismétlődések esetén súlyos következmények nélkül el nem bírják.

Még egy igen nagy jelentőségű kérdésről kell itt megemlítenem, melynek szerencsés megoldása rendkívül érdekel bir a vármegyének úgy termelő, mint nemtermelő lakosságára.

Értem itt a megye által beszoigálatandó tengeri kérdést.

E tárgyban folyó hó 12-én tárgyalás folyt a kormány és a megye képviselői között, amely azonban eredményre nem vezetett.

A kormány által követelt mennyiség itt is olyan rengeteg nagy volt, hogy a megye képviselői annak beszoigálatását nem garantálhatták.

450000 métermázsás terhet semmi körülmények között sem bírunk el.

Igaz, hogy e mennyiségbe a miniszter ur hajlandó beszámítani a közfogyasztásra szánt sertések kihizálására fordítandó mennyiséget; minthogy azonban ez nem tesz ki többet 400-450000 métermázsánál, átzámítva a fentebb említett mennyiséget morzsolt tengerre és abból levonva a sertések szükségletét, a megyétől eredetileg követelt contingens még mindig 300000 métermázsára rug.

Számbavéve már most azt, hogy a megye részéről az előző években beszoigálatott tengerimennyiség sohasem haladta meg a másfél milliót, világos, hogy annak kétszeresét semmi körülmények között sem vállalhattuk.

Igy a fentebb említett értekezletre azzal távoztunk, hogy a megye teherviselési képessége iránt továbbra is tájékozódni fogunk, a minster ur pedig fenntartja magának a döntés jogát.

A tengeri-szoigálatás ügyében egyébként folyó hó 18-án a főispán ur elnöksége alatt értekezletünk lesz a főszolgabírákkal és polgármesterekkel s intézkedéseimet annak eredményéhez képest fogom megtenni.

— **Báró Vojnits István v. b. t. t.**, orsz. képviselő Szabadkáról, ahol most hosszabb ideig tartózkodik, e hó 19-én Budapestre érkezett, hogy a Nemzeti Munkapárt sürgős természetű ügyeit elintézza. Ma vagy holnap visszautazik Szabadkára, ahonnan október közepe táján állandó tartózkodásra Budapestre érkezik.

Milits ügye.

Csereakció. — Zsirdrágitás. — Tengeri-összeírás. — **Báró Vojnits István érdekes felszólalása.**

Zombor, 1918. szeptember 10. (Sajtó tudósítónktól.) Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottságának mai rendes ülése váratlanul igen érdekes és kihalásaiban messzirenyúló eseményeknek színhelyévé vált. Az alispáni jelentés során ugyanis felszólt dr. Lebach László és az erélyes rekvirálásokat tette szóvá. A főispánnak erre adott válasza, valamint a rekvirálásokat elnöki megnyitójában is érintő észrevételei arra indították báró Vojnits Istvánt, hogy a csereakciót és az ezzel kapcsolatos állítólagos árdrágitási üzeimeket, melyekről a főispáni sajtó is, mint megtörtént esetekről írt, szóvátegye. A pártpolitikai szempontokon magasan felülemelkedve, szigorú tárgyilagossággal kezelte a kérdést. Nehogy elfogultsággal vádolhassák, érvelt a főispán felszólalásából és sajtója egyik orgánumának idevonatkozó cikkeiből szedte.

Ugyanezen alkalommal báró Vojnits István felvetette Milits János titeli szolgabíró ismert fegyelmi ügyét is. Minthogy sokan azzal vádolták az alispánt és az ő eljárását helyeslő köröket, hogy a nevezett szolgabíró ellen politikai okok,

ból, hajsza zseren indították meg az eljárást, s mivel időközben a belügyminiszter jóváhagyta az alispán intézkedéseit, elismervén a tárgyi okok fenforgását, — jogorvult és helyénvő volt a főispánhoz intézett az a határozott kérdés: igaz-e az, hogy a Milits ellen megindult fegyelmi eljárás politikai okokból történt, hogy ellene hajsza folyt? Van-e a főispánnak erről tudomása? Bíró Vojnits ezzel egyidőleg a titeli jegyző körül észlelt szokatlan jelenségekről is, különösen pedig a főispánnak a vármegyei autonómiába erősen beleütköző autokratikus intézkedéseiről emlékezett meg.

A főispán magyarázatot, mentegetőzött; de semmi olyat nem tudott mondani, ami báró Vojnits István állításait, igazságait megcáfolhatták volna, sőt maga a főispán kénytelen volt beismerni, hogy hibát követett el.

Dr. Balogh Ernő főispán üdvözli a megjelenteket, az ülést megnyitja. Közli, hogy a közlelmzési miniszterrel történt megállapodás szerint a vármegyének 1600000 mm. gabonát kellett beszállítania. Ennek a mennyiségnek a beszállítása szeptember 15. éig nagyrészt meg is történt. Így tehát a miniszter — a megállapodás szerint — minden reklamásiótól eláll. Hogy a kívánt nagy kontingenset beszolgáltatták, abban elsősorban a vármegye intézkedését, különösen dr. Szabovljevic Dusan főjegyzőt illeti az érdem, továbbá Popovits Konstantin közlelmzési megbízottat, a főbírákat, jegyzőket és a gazdaközöniséget.

Dr. Leibach László kérdi, hogy, ha az állam igényeit kielégítettük, vajjon az ellátatlanok ódluma is reánk száll-e? Kérde továbbá, hogy mennyi az ellátatlanok száma?

Dr. Szabovljevic Dusan: 190000.

Dr. Balogh Ernő főispán: Körülbelül 200000.

Dr. Leibach László: Ez a módszer most sikerült. Ez idén bevált. De hogy mik lesznek a következményei, azt csak később tudjuk. Ez azonban nem von le semmit egyesek érdekeiből.

Dr. Balogh Ernő főispán: Most van tárgyalás alatt a tengeri kontingens kérdése is. Ebben az ügyben Budapesten tanácskoztunk az illetékes ténnyelkkel. Főni volt a főjegyző is. Ma nap ebben az ügyben a főbírák bevonásárai értekezlet lesz. Reméli, hogy ez a dolog is sikerülni fog. Itt is átveszi a vezetést.

Dr. Leibach László óva inti a főispánt, hogy a tengeri-termést illetőleg ne legyen vérmes reményekkel telve. Mint gazda állíthatja, hogy a tengeritermés rossz. Temes és Torontál megyében is rosszul áll a tengeri. Azok az urak, akik azt hiszik, hogy itt jó a tengeri-termés, a másutt hiányzót itt akarják majd pótolni. Vigyázatra inti a főispánt.

Ezután felolvasták az alispáni jelentést.

Báró Vojnits István: Ugy a jelentésből, mint a főispán szavaiból örömmel veszi tudomásul, hogy a tisztviselői kar és a gazdaközöniség mindent elkövetett, hogy a megállapított mennyiség fennakadás nélkül befolyjon, s így a vármegye újabb zaklatásoknak ne legyen kitéve. A tengeritermést illetőleg neki is az a véleménye, ami Leibachnak. Tudniillik, hogy a termés a várakozásokat nem elégti ki. A főispán azt mondta, hogy a tengeri-kontingens ügyében holnap a főszoigabirakkal értekezlet lesz. Az alispáni jelentés azonban mégis fixirozza a beszolgáltatandó tengeri mennyiséget. Mint előtte felszólat bizottsági tagnak, neki is az a véleménye, hogy Bács-megye tengeritermését sokan rózsásnak fogják tekinteni, pedig ez sokaknál nagy csalódást okozhat. Kéri, hogy illetékes helyen méltányolják Bács-megye közöniségének legmesszebbmenő áldozatkészségét. Ezt a vármegyét nyomták mindig a legerősebben. Mindent tőlünk követeltek. Már igazán eleget nyomták rajtunk. Méltóztassék módot találni, hogy a megye túlterhelhetetésének egyszer már vége szakadjon.

Most, mielőtt felszólatás érdemére áttérne, megjegyzi, hogy a legnagyobb objektivitással foglalkozik a tényekkel, hogy egyrészt a szükséges lépések mielőbb megtehetőek legyenek, másrészt a hangoztatásokkal szemben szükséges rektifikáció megtörténjen.

Hivatkozik az 1876. évi VI. t. c. 15. §-ára, mely kimondja, hogy az egyes szakelőadók jelentésére ugyanakkor a bizottság többi tagjai is megtehetik az általuk tapasztaltak folytán észrevételeiket.

Felszólatásának érdeme a következő: A »B. N.« f. évi szeptember 12. i számában »A zsircsereakció hiénái ellen.« címen egy intervjút hoz, melyben a főispán kinyilvánítja, hogy a cserekesz kiadását beszűrtették. Maga ez az intézkedés, de meg a főispáni nyilatkozat is azt látszik megerősíteni, hogy a csereakciónál nagyobb szabálytalanságok történhettek. Ugyanennek a lapnak szeptember 4. i száma »Munkában a bácskai zsirdrágítók« címen azt írja, hogy Zomborban a zsir kilója 80 korona, és hogy az árdragítók kettős árdragítást eszközölnek a csereakció kihasználásával.

Nem akar most kiterjeszkedni arra, hogy vajjon a zsir minőségét illetőleg nem történtek vagy történhettek-e szabálytalanságok, de feltétlenül szükségesnek tartja már most előzőleg felvilágosítást nyerni aziránt, hogy az ez ügyekben »Bács-megyei csereakció-bizottság« címen ellenjegyzett bizottság ki által szerveztetett, kik annak tagjai és mi volt, vagy mi a hatásköre?

Miután pedig itt több olyan dologról van szó, melyeknek felderítése feltétlenül szükséges, kéri, hogy ezekre nézve a vizsgálat sürgősen és a legnagyobb eréllyel fogatosítottassék és az eredmény bejelentessék.

Az alispáni jelentéssel kapcsolatban egy másik kérdésre is óhajt kitérni. Annak idején a közigazgatási bizottság részletesen letárgyalta Milits János titeli szolgabíró fegyelmi ügyét, jóváhagyván az alispánnak a felfüggesztést elrendelő határozatát. A határozat a főispán főlebbezésével felkerült a belügyminiszterhez, s tudomása van róla, hogy a belügyminiszter a közigazgatási bizottság határozatát 41792/III. VII/18. sz. a. jóváhagyta, azzal a változással, hogy a fizetés megállapítását a törvényhatóságra bizza és hogy figyelemmel a szegedi királyi főügyészségnek az iratok között fekvő 307/918. sz. a. átiratára, »felhívom a közigazgatási bizottságot, jelentse be, hogy a titeli községi jegyző ellen fegyelmi szempontból minő intézkedés tétetett«

Ismeri azt a gyakorlatot, hogy az ily leiratok elnöklileg intéztetnek el sürgősség esetén, és amennyiben érdemi intézkedés benn nem foglaltatik. Erre vonatkozólag az 1876. évi VI. t. c. 19. §-a kimondja, hogy »halasztást nem tűrő egyes esetekben az illető közigazgatási ágak előadónak meghallgatásával a főispán stb. saját felelősségére intézkedik; de intézkedését és azt, hogy miért nem tartotta az ülést bevárhatónak, a legközelebbi ülésnek bejelenteni tartozik.«

Nem kérdezi, hogy ez az akta miért nem jött itt elő, de felvilágosítást kér arra, hogy a belügyminiszternek a titeli jegyzőre vonatkozó rendelkezése végrehajtott-e és mily intézkedések tétettek?

Ezt annál inkább szükségesnek tartja, mert olyan hangok hallatszottak, sőt közvetlenül oly észrevételek, megjegyzések tétettek, mintha azon bizottsági tag urakat, akik a Milits féle fegyelmi ügyben az előadói javaslattal szemben az alispán által hozott elsőfoku határozat, vagyis Milits további felfüggesztése mellett foglaltak állást — politikai szempontok vezették volna. Ezzel szemben a belügyminiszter a felebbezés mellőzésével a hozott határozatot helyben hagyván, az ezen határozat mellett állást foglalt bizottsági tag uraknak álláspontját igazolta, és ezáltal kétségtelen beigazolást nyert, hogy az ügy tárgyalásánál és a határozat meghozatalánál ezen urak részéről a politika távol tartatott és őket politikai szempontok nem vezethették.

Ennek folytán felkéri ömeltóságát, a főispán urat, sziveskedjék a maga részéről is kijelenteni, vajjon észlelt, látott és tapasztalt-e a tárgyalás, vagy a határozathozatal során olyan jelenségeket, amelyek politikai szempontok érvényesítésére és alkalmazására engednének következtetni?

Dr. Balogh Ernő főispán: Szivesen felel a bizottsági tag ur kérdéseire. Az első kérdése az, hogy mi történik a tengerivel? Megnyugtathatja ö excellenciáját, hogy a vármegye teherviselési képességét figyelembe fogja venni. Többre nem vállalkozunk, mint amennyit elbírnunk. Ami a csereakciót illeti, a cél az, hogy minél több zsir kapjunk. Tehát eredetét nem kutattuk. A vármegyében nem igen mutatkoztak olyan jelenségek, melyeket a lap illetve a bizottsági tag ur érini. Ezek a dolgok itt Zomborban történtek. Láttuk, hogy aki szeszt akar, hoz zsirt. Eleinte azon a nézetem voltunk: a fő az, hogy hozzanak zsirt. Hogy a csereakcióval némelyek árdragítást üznek, azt hallotta, de hivatalosan nem velt róla tudomást. De később, amidőn arról értesült, hogy némelyek azért vásárolják össze a zsirt, hogy sok szeszhez jussanak, utasítást adott Léderernek, a csereakció üzleti intézőjének, hogy süntesse be az eljárást és csak olyanoknak adjanak cikkeket, akiknek háziartása ezt megkívánja.

Hogy a zsirral árdragítás történt, az természetes. Hiszen, ha valaki mindenáron szeszt akart, felverte a zsir árát. Ami a cserebizottságot illeti, úgy áll a dolog, hogy a főispán vezeti az ügyet a főszoigabirák, egyes jegyzők bevonásával. De a kereskedelmi része Léderer százados kezében van, akit erre a célra ide vezényeltek. Bizottság tulajdonképpen nincs is. Léderer nevezi cserebizottságnak. De csak ő és a megbízott botok bonyolítják le az ügyeket. Ami pedig a zsir minőségét illeti, ennek megállapítása a Sertésforgalmi Központi Iroda dolga. Meüt fel ese, hogy nem egészen jó, vizes és sós zsirt hoztak. Ez azért történt, mert a Sertésforgalmi Iroda emberei nem jöttek idejében. Tegnap is történt, hogy Zomborban valaki fagyut hozott zsir helyett. E utasították.

Ami már most a Milits féle ügyet illeti szivesen átírom mindazt, amit báró Vojnits bizottsági tag ur mondott. Ezt az ügyet senkise kívánta, én se, és most se kívánja pártpolitikai szempontból kezelni. Egyiké ez a felfogás, a másiké az. Készséggel megállapítja tehát, hogy ilyen jelenségeket nem észlelt, ezt fel sem tettele. Kijelenti azonban, hogy a fegyelmi ügy minden részletében való ténykedésében és közreműködésében őt sem politika, hanem etől távol kizárólag jogi szempontból is felebbezte meg a határozatot. A miniszter azonban ennek dacára az uraknak adott igazat. A belügyminiszter határozatát minden párt politikától menten, tiszteleiben tartjuk. Emlékezzenek az urak, hogy amikor ezt a dolgot annak idején tárgyalták, ő tisztán jogi szempontból bírálta meg. Ezen az alapon a határozatot meglebbezte, mert a miniszternek alkalmat akart adni a döntésre.

Hogy a titeli jegyzővel mi történt? Az történt, hogy a Milits-ügy befejezését beakartuk várni, mert ezzel szorosan összefügg. Minthogy okirat hamisításról van szó, természetesen annak idején ellene is megindult az eljárás. Különbön rögzítva behozatom az aktákat. (A főispáni titkár behozza az iracsomót. Lme az akta. A miniszterhez intézett feliratban azt mondjuk hogy a titeli jegyző ellen fegyelmi szempontból sem az alispán sem a közigazgatási bizottság intézkedést egyelőre nem tett, mert az e tekintetben nélkül szükséges intézkedések a büntető eljárás mikénti lefolytatásáról tételnek függővé, amely eljárás a jegyző ténykedéseinek elbírálásával is kapcsolatos lesz.

Dr. Leibach László: Ez az ügy itt nálunk volt? A közigazgatási bizottságnál volt?

Dr. Balogh Ernő: Nem! Nálam volt. Elnöklileg intéztem el.

Báró Vojnits István: Engedjék meg, hogy néhány szóval rátérjen azokra, amiket a főispán mondott. Megnyugszik abbán a kijelentésében, hogy a tengeri-kontingens megállapításában, felelőssége tudatában, az illetékes körökkel addig megy, amíg azt a vármegye teherviselési képessége megengedi. Tekát a holnapi értekezleten is bizonyára ez a szempont lesz irányadó.

A zsir dolgot azért említette, hogy az ügy minden részét érintő vizsgálatot rendeljenek el. Nem óhajtott a zsir minőségére kiterjeszkedni, de a főispán maga is beismerte, hogy vizes, sós, rossz zsirt szállítottak. Indítványt nem tesz, mert reméli, hogy a főispán a hibákkal szemben erélye-

sen fog eljárni, annál is inkább, mivel — mint ő maga említett — ezt az ügyet felölőssége tudatában ő intézi és ellenőrzi.

A harmadik kérdésbeu már nagy a nézetkülönbség közöttük. Amikor dr. Lebach azt kérdezte, hogy a Milits-ügyre vonatkozó miniszteri leirat a közigazgatási bizottságnál volt-e, a főispán ur azt felelte, hogy *nem*, mert a miniszter leirata hozzá, a főispán urhoz érkezett. *Szólv tudomása szerint, a miniszter leirata nem a főispánhoz érkezett.*

Dr. Baloghy Ernő főispán: A közigazgatási bizottság címére érkezett.

Báró Vojnits István: Ugy van. A közigazgatási bizottsághoz, melynek a főispán csak az elnöke. Kéri a főispáni felterjesztés újbóli felolvasását.

Dr. Baloghy Ernő főispán: (Olvasza a a belügyminiszterhez intézett felterjesztés utolsó mondatát, amely fentebb olvasható)

Báró Vojnits István: Ez nem áll. Mert a közigazgatási bizottságban nem tárgyalták az ügyet. A főispán ur tehát csakis a saját nevében, mint a bizottság elnöke beszélhetett. Méltóztassék felolvasni a királyi főügyészi átiratot, melyből kitűnik, hogy e titeli jegyzőnél az okirathamítás tünetei fenforogni látszanak. Ha tehát az egyiknél, akinél ezek a tünetek fenforogni látszanak indítanak eljárást, a másiknál pedig, akinél ez a látszat szintén fenforog, nem indítanak — akkor ez ellen tiltakozni kell. Kijelenti, hogy ehhez a fölterjesztéshez ő hozzá nem járult, az abban foglaltakat magáévá nem teszi.

Dr. Baloghy Ernő főispán: Hát miért nem rendelék el az eljárást a jegyző ellen is? Én ebben nem akadályoztam meg az alispánt. Az ügy tisztázása végett felkérem a főügyész urat, hogy a szegedi kir. főügyész idevonatkozó átiratát keresse ki.

Dr. Buják József főügyész bejelenti hogy az iratok az ő kezében nem voltak; amikor azokra szüksége volt, megtudta, hogy azok Lederer főjegyző előadónál vannak, és így az átirat holléteiről tudomása nincs. (Mozgás).

Dr. Baloghy Ernő főispán megjegyzi, hogy ezen fegyelmi ügynek a közg. bizottsági ülésen való tárgyalásakor kereste az akták között a fentemlített kir. főügyészi átiratot, de nem találta, s miután a Milits-ügy ekkor még a nyomozás stádiumában volt, mondotta, hogy erre hivatkozás ne történjék.

Báró Vojnits István: Ez nem volt helyes eljárás, kéri a belügyminiszteri leiratot felolvasni, abban világosan, félreértetlenül meg van állapítva, hogy a vád tünetei a jegyző ellen is fenforognak, s így a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatra ellene is meg kellett volna tenni a lépéseket.

Dr. Baloghy Ernő főispán: (Olvasza a belügyminiszteri leiratot, melyben a kir. főügyész 307. sz. átiratára utal, mely szintén a vád tüneteit hangsúlyozza) Kérem, a miniszter nem azt kérdezte tőlünk, hogy mit teszünk, mit fogunk tenni a titeli jegyzővel, hanem, hogy mit *tettünk* vele. Semmit se tettünk.

Dr. Lebach László: Most már értem. Tehát a miniszter nem arra kíváncsi, hogy mit fogunk a jegyzővel tenni, hanem, hogy mit *tettünk* vele. A főispán ur maga mondja, hogy semmit se tettünk. Ez nem helyes. Ha a miniszter még egyszer leír a közigazgatási bizottsághoz, akkor tessék az ügyet idehozni, mert én nem azért jövök ide, hogy engem ilyen természetű ügyben ne kérdezzenek, hanem, hogy megkérdessenek. (Derűltség)

Dr. Baloghy Ernő főispán: Azt a hibát követtem el, hogy magam feleltem és nem innen ment a felelet. Különbözn kívánják ezt az ügyet tárgyalásra kiütni?

Báró Vojnits István: Az ügyet külön tárgyalásra kitűzni nem óhajtja, mert a főispán benne már intézkedett. De ismételt hangsúlyoznia kell, hogy a főispán részéről *autokratikus intézkedés történt, amihez joga nem volt.* Mert nemcsak a közg. bizottság, de az alispán nevében is önkényesen intézkedett. Az alispáni jogkört pedig sem a főispán, sem a közigazgatási bizottság nem sajátíthatja ki. Ez az eljárás

a vármegyei autonómia jogkörébe való autokratikus beavatkozás és a főispánnak e tárgyban tett intézkedését és eljárását nem veszi tudomásul.

— A munkások tuldrága bérét tette szóvá a legutóbbi közg. bizottsági ülésen *Michailovits Kornél* ny alispán. Uzsorának nevezte azokat követeléseket, melyeket a gazdasági munkások a munkaadókkal szemben támasztanak. A tarthatatlan alapokot orvosására erélyes intézkedéseket követelt. Minthogy sok esetben a hadisegélyesek nehezítik meg a gazdasági munkálatok sima lebonyolítását, azt a gondolatot vetette föl, hogy ilyenektől vonják meg a hadisegélyeket. Ugyanennél a tárgynál főszólat dr. *Lebach László* is s az orosz foglyok bevonása határdejeinek a kormány részéről való kilolását kérte. A főispán és az alispán nyomban feleltek és megfelelő intézkedések megtételét helyezték kiáltásba.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Zombor, 1818. szept. 16. (Saját tudósítónktól.) Bács-Bodrogvármegye közigazgatási bizottsága ma dr. *Baloghy Ernő* főispán elnöklésével rendes havi ülést tartott, melyen jelen voltak: báró *Vojnits István*, dr. *Lebach László*, *Michailovits Kornél*, *Márton Mátyás*, *Scultety Ferenc* alispán, dr. *Szabovlyevits Dusan* főjegyző, *Kondromy Sándor* p. ü. igazgatóhelyettes, *Gramling Kornél* kir. ügyész, dr. *Frank Mihály* árv. elnök, *Faragó János* kir. tanfelügyelő, *Fuchs István* műszaki tanácsos, *Balku Gyula* gazd. felügyelő, dr. *Buják József* vm. főügyész, *Zsigmond* tb. főjegyző, továbbá a főorvos helyettese és *Schick Ernő* tb. főjegyző.

A középítkezésekről *Fuchs István* műszaki tanácsos jelentette:

Az állami és trvh. közutak f. é. kavics szükségletének leszállítása vasúti kocsik és szén hiányában csak lassan halad előre — miért is a kocsik kiállítása valamint a szén kiutalása ugyszintén a fedanyagnak a vasúti deponiákról az egyes utszakaszokra való kifutvarozásához szükséges két teherautó keresk. m. kir. minister urnál kérelmeztetett.

Az engedélyezett utépítések közül: 1 szőr a *szenttamás-turja-nádalyai* trzh. közut 6—7 km. szakaszában szükséges összes kőanyagok az útra ki vannak szállítva és az utépítési munkálatok megindítottak.

2. A szilágyi, doroszlói, béregi és küllői vasúti hozzájáró utakon a hátralékos munkálatok szintén folyamatban vannak, a péterrévei tiszai rakodóhoz vehető uton pedig a munkálatok megindítottak.

A közigazgatási bejárás elrendelése céljából az alábbi műszaki műveletek terjesztettek fel kereskedelemügyi m. kir. minister urhoz:

A *csantavér-nagyfényi* trvh. közut 1.350—8.100 km. szakaszára vonatkozó és a *bácsujlaki* révhez vezető (a Jáma) Dunaág áttöltésére vonatkozó műszaki műveletet.

Az utiszemélyzet időszere munkálatokkal foglalkozik.

A közadózásról *Kondromy p. ü.* helyettes ezt jelentette: Befolyt:

Egyenes adóban: az 1918. évi augusztus hóban befizettetett 1862918 K 78 f. az 1918. évi január hó 1-től augusztus hó végéig befizettetett 7130432 K 80 f.

Hadmentességi díjban: 1918. évi augusztus hóban befizetett 927 K 93 f. az 1918. évi január hó 1-től augusztus hó végéig befizetett 5525 K 31 f.

Bélyeg- és jogilletékben: az 1918. évi augusztus hóban befizetett 554204 K 50 f. az 1918. évi január hó 1-től augusztus hó végéig befizetett 2543234 K. 97 f.

Fogyasztási és italadóban: Az 1918. évi augusztus hóban 73367 K 4 f. az 1918. évi január hó 1-től augusztus hó végéig befizetett 507763 K 84 f.

Tanítói nyugdíjban: az 1918. évi augusztus hóban befizetett 2869 K 78 f. az 1918. évi január hó 1-től augusztus hó végéig befizetett 75324 K 69 f.

A közegészségügyről a távollevő főorvos helyett a zombori járásoorvos a következőt jelentette:

Augusztus havának közegészségügyi viszonyai *rosszabbodtak*, mert a vármegye különböző pontjain behurcolás következtében vérhas megbetegedések fordultak elő, amelyek elég nagy-számú áldozatot is szedtek. A bejelentett esetek száma megközelíti a százat. A szükséges óv intézkedések mindenütt megtételtek.

A palánkai csikótelepen, a bogyáni Szemző bérleten az ide érkezett idegen munkások között a vajszkai kendergyárban a katonák között nagyszámú különféle fertőző betegségek fordulnak elő.

A fertőzés tova terjedését mindenütt sikerült meggátolni.

Más mozzanat nem fordult elő.

A tanügyről *Faragó János* kir. tanfelügyelő jelentése:

Államsegély a tanítói fizetések kiegészítésére az elmúlt hónapban nem utaltott ki.

A nem állami tanítók háborus segélyel és családi pótlékai a beérkezett igénybejelentések alapján államsegélyképpen már folyósítottak.

Egyben jelentem, hogy a vallás- és közoktatásügyi minister ur az új tanítási évrnek a rendes időben való megkezdését elrendelte és hogy hivatalom erre nézve a kellő intézkedéseket megtette.

— *Zákó Milán* választókerületébe. *Zákó Milán* orsz. képviselő két hét óta választókerületében tartózkodik, ahol az összes községekben megfordult. Választóit meglátogatta, hogy kívánságaik iránt tájékozódjék. A népszerű képviselőt mindenütt szeretettel fogadták.

A 6-ik gyalogezred fegyvertényei.

Skizzek a nagy háboruból. Irta: Dr. *Tumilrz Ottó* tart. főhadnagy. Az ezred kiadása. Harctér 1917.

A rózsaszín parolás bácskai fiukról, bácskai virtusról és bácskai vitézségről szól a *Waffen-gänge des I. R. 6.* Nem ezredtörténet ez, csak skizzek, rövid rajzok a nagy háboruból. Tömör, száraz stílus; nyugodt és higgadt leírása fiatal vitézi tetteinek; alig 109 oldalon rengeteg anyag összehalmozva és mégis áttekinthető és világos a mű. Nekünk bizonyosan nagyon érdekes ez a könyv, hiszen bácskai véreinkről szól, ir. a mi véreink verekedik végtig ezt a diadalutat, amelyről aranylapokat ir az ezred krónikája; bennünk érdeklő, hol sebesült meg, hol halt hőse halált — sajnos — sok-sok jó emberünk. De nemcsak érdekeltnék élvezetes olvasmány ez a krónika, hanem érdeklődésre tarthat igényt ez az igénytelen néhány lap mindenütt, ahol a harctér irán, harctéri leírásokért lelkesednek és érdeklődnek.

A mű írója — dr. *Tumilrz Ottó* tartalékos főhadnagy — derekas munkát végzett, amikor ezt a rengeteg anyagot oly precizitással, élvezetes előadásban és oly tömören — alig 110 oldalon — megírta. Az előszóban hivatkozik is a szerző, hogy nem ezredtörténetet ir — ki irhatná most, mikor még javában dul ez a véget érni nem akaró véres háború? — hanem csak ideiglenes emléket akar létesíteni azoknak, akik az ezred dicsőséges győzelmeit életükkel fizették meg, akik a sok és nehéz ütközetek és harcok nyomán megsebesültek, vagy akik vitézségükkel különösképpen kitűntek. Feladatát a szerző jól oldotta meg és e könyv — amelynek tiszta jövedelme az ezred rokkant- és árvaalpját növeli — olvasmánya kell hogy legyen minden bácskainak.

Groll József.

Az osztrákgyerekek nyaralása.

Baja, 1918. szept. 14. (Saját tudósítónktól.)

Ma utaztak el Bajáról az osztrákgyerekek. Hozzájuk csatlakoztak a vaskutlak is, akiket a vaskuti plébános, az osztrákgyerekek patronusa hozott be Bajára. A hajó tizkor indult, de már kilenc óra előtt kint hancuroztak a kis osztrákok, akik közül nem egynek nehezére esett a váls. Nemcsoda, a magyar vendégszeretletnek hűje van, hát még a bácskai vendéglátásnak. A gyerekek mind jó színben vannak, legtöbbjük meghízott és azontelül, hogy egy kis bácskai színt szedett fel az arcára. Nem csoda, jól bántak vele a kóst-adók, hogy ne felejték el őket egyhamar, még terakták a gyerekek podgyaszát is enniválóval, egy kis jó bácskai harapnivalóval. Bajára kb. 350 gyerek jutott. Ebből jutott a környék falujának is. A legtöbbet Vaskut vállalta ezek közül, ahol 52 osztrák fiu volt. Némelajkai Vaskut lakossága, így nemcsoda, hogy kettőzött figyelemmel és gondossággal bántak a fiukkal. El is dicsekszik Kluck plébános ur az eredménnyel.

Hogy milyen jó dolguk volt a gyerekeknek — mondja a plébános ur — arra nézve jellemző, hogy egyik gyerek sem örült a hazautazásnak, az egyik fiu pedig még most is sirogat; nem akar hazamenni. Azt mondja, hogyha nem kap 3 napig otthon enni, akkor felül a hajóra és eljön ismét Vaskutra. Minden gyerek itt legalább 2—3 kilót szedett fel magára, de a rekordot egy kis lány tartja, aki 47 kilóval jött 59-el ment el tőlünk. Ez nemcsak Vaskutra

legnagyobb előri eredmény, de az egész országban — (— Azt hiszem, a mi magyar gyerekeink Abbárában összesen sem bízik 12 kilót. —)

Mi magyar vendégszeretettel vártuk a gyerekeket, mi vigyáztunk, felügyeltünk rájuk, tápláltuk, hízaltuk őket, csak hogy jól érezték magukat, mert szegények ugyanis eléget kopálnak otthon — és közben a revanche alapján redukált cseregyerekek Abbárában megviselve, lekopva és leszárványodva tértek haza. Es amit, a kis fiúk magukkal vittek, elemőzték, a bácskai gyerekek kedvességének, a szülők figyelmeségének emlékezt, azok mind mind gyorsan elmúlnak, kőbe vesznek, ami maradó lett volna, az az egy pár magyar szó, amit tanulhattak volna, azt nem viszik magukkal, nem akarnak tudni róla. Ez az osztrák nevelés, ez az osztrák paritás. — K. b.

Steuer György távozása.

A hivatalos lap szept. 19-iki száma közli, hogy a király dr. Steuer Györgyöt, Torontál vármegye főispánját ezen állásából, *hű és buzgó szolgálatának elismerése mellett, saját kérelmére fölmentette.*

Az a benső viszony mely a távozó főispán és a *»Bácsmegye«* között közel húsz év óta fennállott, kötelességünkkel teszi, hogy erről az eseményről megemlékezzünk.

A politikai helyzetben való különbség, mely dr. Steuer és lapunk között fennáll, bírálatunkban nem tartjuk helyénvalónak, hogy a felforgó viszonyok között politikai szempontokat érintsünk, s így csak annak a ténynek a megállapítására szorítkozunk, hogy a távozó főispán azok közé a közéleti tényezők közé tartozik, akik a reájuk ruházott súlyos és felelősségteljes feladatokat, kötelességeket lelkiismeretesen és hazafiasan teljesítik.

Dr. Steuer György a nép főispánja volt. Annak vágyait, törekvéseit igyekezett előbbre vinni, megvalósítani. Azt a nagy élettapasztalatot, szakismeretet, alapos tudást, amit mint újáró, miniszteri tisztviselő és a gazdasági ügyek harcosa szerzett, mind belevitte új, kitágult munkakörébe és becsülettel igyekezett közcélokra hasznosítani.

Azok az eszközök, melyeket terveinek megvalósításában használt, nem mindenkinek tetszettek. E miatt ellenfelei támadták, akik most örülnek távozásán. De ezek se tagadhatják, hogy a távozó főispán soha se magáért, hanem mindig a közért, a népért dolgozott.

HIREK.

Lapunk, — villamos üzemzavar miatt — csak elkésve jelenhetett meg. Kérjük olvasóink, elfelejtőnk, hirdetőink, szíves elnézését.

Horthy tábornokné kitüntetése A király nagybányai Horthy Istvánné, Horthy István huszártábornok neje a katonai egészségügy körül szerzett kiváló érdemei elismerésül a *Vörös Kereszt hadiékítményes II. oszt. díszjelvényével* díjmentesen tüntette ki. Erre a kitüntetésre mely a hámoruban immár a második, azzal szolgálta rá a nemes hivatása magasztalan álló urnó, hogy míg a férje vitéz dandárának az élén 4 éven át szakadatlanul hősiessen és sikeresen küzdött hazája védelmében, addig ő a véres háborút ájrátartamított áldozattal, a beteg és sebesülteknek magyar lelkének és fizikai erejének teljes megfeszítésével, előkelő székelyhívő urnók lekés csoportján az élén, igaz emberbaráti szerel tétel és odaadó buzgalommal ápolta, gondozta.

A főispán újabb kitüntetése A király dr. Balogh Ernő főispánnak a részére már régebben adományozott Lipótrend lovagkeresztjéhez a hadiékítményt adományozta.

Dr. Récsy Ede betegsége. Dr. Récsy Ede, vármegyei közéletünk kitűnő alakját komoly természeti baj támadta meg, mely műtét elvégzését követően a beteg Budapestre érkezett a Herz-féle szanatóriumban vette magát alá operációnak, mely főkéletesen sikerült. Dr. Récsy Ede nemskára már el is hagyhatja a szanatóriumot.

Az újvidéki kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte az igazságügyminiszter dr. Kraker Jenő tart. hadnagyot. Kocsár Gyula szécsényi írásbíróslá irnokot pedig Újvidékre helyezte át.

A torontáli főispán távozásáról a magyar gazdák tekintélyes lapja, a *»Gazdaszövetség«* így ír: A hivatalos lap caütörtöki száma jelenti, hogy a király *Steuer György* dr., Torontál vármegye főispánját ezen állásából érdemének elismerésével, saját kérelmére fölmentette. Steuer György dr. azon az agráriskola szellemének megfelelően, melyben a főispáni székig nevelkedett, példát mutatott a többi főispánoknak is, hogyan kell a földművelő néps általában a kis emberek érdekeit a közigazgatásban főkarolni s szociális szellemmel telíteni a megyei igazgatást. Sajnáljuk, hogy vármegyéje most már nélkülözni fogja, de mivel a férfikor legteljesebb telterében van, örömmel tekintünk további értékes munkássága elő a magyar közélet terén.

Ügyészségi megbízottá nevezte ki az igazságügyminiszter dr. Barsy Ferenc zentai rendőrkapitányt.

Főispáni kinevezések. Balogh főispán dr. Szegő Géza titeli és dr. Dembitz Sándor palánkai járásorvosot tiszteletbeli vármegyei főorvosokká nevezte ki. Mindkető kitűnő tagja a megyei orvosi karnak. Különösen dr. Szegő működéséhez sok eredmény fűződik.

A kunbajai volt bírő Beck Mátyás ellen fellejtést lettek, mert 240 mm. tengeri falálaknál. Ugyanezért jelentették föl *Szajer* ottani al-bírói is. Az állapán a vádakat beigazolvva látta s e miatt mindkettőt állásából fölggesztette. Később azonban *Beck* és *Szajer* hitetlenül igazolták, hogy a náluk falál tengeri annak a 45 szerítés volt száve, melynek hízalását a hatóság nekik megengedte. Ennek folytán az állapán mindkettőt ellen beszűntette az eljárást. Szajer visszahelyezték állásába. Beckkel ezt már nem tehetik, mert állásait időközben mással töltötték be.

Az újvidéki járásbíróshoz irnokká nevezte ki az igazságügyminiszter *Csipo Mihály* tart. főhadnagyot.

Szabadkai börtön R.-T. cimen új vállalat alakult. A vállalat tárgya: mindennemű nyers bőrök kikészítése, kikészített bőrök feldolgozása és egyéb a börtön szakmába vágó vállalkozások. Alapítókéje 300000 korona, mely 600 db., egyenként 500 korona névértékű, névre szóló részvényre oszlik. Az igazgatóság 3-5 tagból áll. Tagjai: *Ottó Adolf*, *Hölländer Lázár*, *Kohn Sándor*. A cégjegyzés érvényes, a ház. társasági cég alá az igazgatóság két tagja, vagy pedig egy igazgatósági tag és egy cégjegyzéssel megbízott társasági hivatalnok nevüket aláírják.

Kényszereregyezés Pálánkán. Az újvidéki törvényszék közhírré teszi, hogy *Paupert* Rezső neje stül. Zekovski Tekla palánkai volt kereskedő kérelmére a csődönkívüli kényszereregyezési eljárást megindította. Vagyonfelügyelőül *Bruder János* kereskedő palánkai lakost rendelte ki. A hitelezőket felhívja, hogy követeléseiket 1918 évi szeptember 30 napjáig bezárólag a 4070/1915. M. E. ministeri rendelet 28 §-ában meghatározott módon és a 43. §-ban meghatározott jogkövetkezmények terhe mellett jelentésk be és a tárgyaláshoz váltókat, vagy követeléseikről szóló egyéb eredeti okirataikat hozzák magukkal. Ügyvédi képviselők nem kötelezők. Az egységnyi tárgyalás hatánapjával 1918. október hó 4. napjának d. e. 9 óráját *Oláh Miklós* kir. törvényszéki bírő hivatalos helyiségébe (törvényház I. em. 67 ajtó) tűzte ki.

Bajai tudósítónk Kua Luro, aki már egy éve áll lapunk szolgálatában, és akinek tudósítása végre teljes világításban mutatott be Baját, ezt a szinpallikus és intelligens várost, közönségünk előtt, megvált ezen hivatalától, min hogy további hivatalosa Pashez költ.

Munkások és munkaadók figyelmébe! A szegedi hatósági munkaközvetítőnél (Templomtér 8.) *Foglalkozást kaphat:* 127 férfi és nő, ebből 23 vidékre. *Ipari munkaközvetítés:* Foglalkozást keres: 22 férfi és nő és pedig: gépkezelők, építet lakatosok, gyári, raktári munkások, szolgák és egyéb. *Foglalkozást kaphat:* 1 bádós, 1 kovács 2 építet lakatos, 3 buor lakatos, 2 villanyzerelő, 1 órási, 3 kazánkovány, 5 fűtő, 1 kemencegépítő, 1 fűtőgépítő, 25 asztalos, 2 kárptos, 2 kocsiyártó, 13 kosárfőző, 1 fa esztergályos, 4 borbély, 4 férfi szabó, 2 felső ruha verőnő, 1 pontás, 12 napszámos, 13 főzőnő és mindenek. *Kereskedelmi munkaközvetítés:* Foglalkozást kaphat: 5 irodai tisztviselő és 1 üzleti alkalmazott. Foglalkozást keres: 11 irodai tisztviselő és 3 üzleti alkalmazott. Foglalkozást keres: 23 rokkant katona, erdőőr, vadőr, gazdasági felügyelő, házmesteri és egyéb különféle gazdasági kiegészítő szolgálatokra.

Házasságok. *Pekld* Béla honvédtörzshadnagy eljegyezte *Wurst* Etelt, özv. *Wurst* Lajosné leányát Újvidéken.

Osztrógánc Sándor főhadnagy, óbecsei adótitkár házasságot kötött *Osztrógánc* Irnával, *Osztrógánc* Ferenc óbecsei tanító leányával.

Fárbás József óbecsei tanító, az Óbecse és Vidéke hegyettes szerkesztője házasságot kötött özv. *Szöke* Józsefnével.

Jegyzőpárok figyelmébe ajánljuk *Hoffmann* Mihály özvegye 40 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

Jegyzőválasztás Boldogasszonyfalván. A napokban töltötték be a *Vukov* Jakab elhunytával megüresedett boldogasszonyfalvi jegyzői állást. Több pályázó közül — mint nekünk írják — *Kátyánszky* István nádalfai jegyzői választották meg egyhangúlag. A választó ülésen *Tri-polszky* Gyula főszolgabíró einököl, aki az összes pályázókat kandidálta.

A zombéri hadigondozó népirodáról gróf Teleki Pál, az Orsz. Hadigond. Népiroda elnöke — mint a főispán a legutóbbi közg. bizottsági ülésen jelentette — úgy nyilatkozott, hogy céltudatos működése tekintetében az egész országban a győrrivel együtt első helyen áll. Elismerő szavakkal illette *Arnold* Sándort, a népiroda derék, ügybuzgó igazgatóját.

Halálozások. *Dr. Strasser* Miksa kulai ügyvéd 36 éves korában meghalt. A közlístéti férfit nagy részvétellel temették el.

Openisse Sándor keres. ügynök Szabadkán 43 éves korában meghalt.

Bácskay József óbecsei aljegyző a napokban 48 éves korában meghalt, igen szorgalmas, hivatását példásan teljesítő tisztviselő volt, akit mindenki szeretett és becsült. Mint újságíró is kiváló nagy tehetségével.

Singen Károly bajai építész a napokban meghalt.

Famler G. Adolf torzsi ny. ev. lelkész a hó 17 én 67 éves korában Újvidéken meghalt. Ott is temették el nagy részvétellel. Az elhunyt nemcsak egyházi téren fejtett ki áldásos működést, hanem a közélet más területein is eredménytel dolgozott. Halála széles körben fájdalommal részvételt kelt.

Spitzer Sándor bajai ügynök *Gleichenberger* 56 éves korában meghalt. Baján temették el.

Heiszky Ferenc Baján 75 éves korában meghalt.

Nagy János szegedi postafőoszt. 87 éves korában meghalt. Kúrián temették el nagy részvétellel.

Bocskay Kristóf ny. tanítóképző tanár Baján 74 éves korában meghalt. Nagy részvétellel temették el.

Kitüntetett és előléptetett katonatisztek. *Csányi* István 80 gy. e. százados, *Link* Imre 23 gy. e. hadnagy az elienséggel szemben vitéz magatartása és kitűnő szolgálata elismerésül a 3 oszt. vaskoronarendet a hadiékítménnyel és a kardokkal, *Wohlrab* Antal az ellenség előtt elesett 6 gy. e. hadnagy a 3 oszt. katonai érdemkeresztet a hadiékítménnyel és a kardokkal, *Pollák* Mátyás, *Kassa* István, *Rosztányi* Tibor 6 honv. gy. e., *Farkas* József 6 népf. par., *Sántha* György 4 honv. huszár e. hadnagyok a signum laudist a kardokkal, *Korilly* Jenő, *Moldován* János, *Nozdroviczky* Zoltán, *Schmidt* Dezső, *Márk* Béla, *Környei* Ferenc, *Krajnyák* Vince 6 népf. gy. e. hadnagyok és *Wensch* Károly 4 honv. huszár e. százados a 3 oszt. katonai érdemkeresztet a hadiékítménnyel és a kardokkal, *Deutsch* József 6 gy. e. hadnagy a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, *Szeghő* István 6 népf. par. zászlós az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, dr. *László* Miklós 6 gy. e. hadnagy a signum laudist a kardokkal, márialföldi *Cserny* János 80 gy. e. őrnagy, *Pribics* János 6 gy. e. százados, *Werner* József 6 gy. e. főhadnagy, *Visslavszky* György 6 gy. e. főhadnagy a 3 oszt. vaskoronarendet a hadiékítménnyel és a kardokkal, *Szabó* Gyula 6 gy. e. hadnagy a 3 oszt. katonai érdemkeresztet a hadiékítménnyel és a kardokkal, *Löwinger* Árpád és *Gunszt* Imre 6 népf. gy. e. hadnagyok a signum laudist a kardokkal, *Hesz* Miklós népf. hadnagy a signum laudist, *Resch* József népf. hadnagy a hadsereg főparancsnok dicsőre elismerésül, *Kiss* Gábor 6 honv. gy. e. főhadnagy a 3 oszt. katonai érdemkeresztet a hadiékítménnyel és a kardokkal, dr. *Boér* Béla 6 népf. gy. e. százados, *Halmos* Károly 6 népf. gy. e. főhadnagy, dr. *Löwy* Ede 6 népf. gy. e. hadnagy a signum laudist a kardokkal, dr. *Malugurszky* Fábán népf. százados a signum laudist a kardokkal, dr. *Kaposi* Ferenc 23 gy. e. tart. főorvos a Ferenc Józsefrend lovagkeresztjét és hadiékítménnyel és a kardokkal, *Faladt* Ede 23 gy. e. főhadnagy és *Dzsinitz* Antal 23 gy. e. hadnagy a 3 oszt. katonai érdemkeresztet a

hadlékménnyel és a kardokkal, *Fülöp* Ödön egy honvéd távirószázadhoz beosztott 6 honv. gy. e. hadnagy az arany érdemkeresztet a vitézségi érdem szagján, *Faragó Gyula* 23 gy. e. főhadnagy, *Borovszky János* 6 gy. e., *Duchon Béla* és *Resch Károly* 23 gy. e. hadnagyok, *Dandó Tivadar* 6 gy. e., *Vermes József* 23 gy. e., *Huszágh László*, *Vondra Ferenc* és *Biliczky Ferenc* 86 gy. e. hadnagyok a signum laudist a kardokkal, *Kozderka László* 86 gy. e. százados, dr. *Dömötör Kélmán*, *Strisch Eberhard Géza* 23 gy. e. főhadnagyok és *Szöke Anselm* 86 gy. e. százados a 3. oszt. vaskoronarendet a hadlékménnyel és a kardokkal, nemeskéri *Kiss Géza* 8 huszár e. tart. főhadnagy a 3. oszt. katonai érdemkeresztet a hadlékménnyel és a kardokkal, *Illés Béla* 6 honv. gy. e. százados, *Regecz János* 6 népf. gy. e. főhadnagy, az ellenség előtt esett *Pataky Lajos* 6 honv. gy. e. százados a 3. oszt. vaskoronarendet a hadlékménnyel és a kardokkal, *Kopoczky Viktor* 11 honv. lovas tábori tüzér e. főhadnagy a 3. oszt. katonai érdemkeresztet a hadidisziménnyel és a kardokkal, naményi *Kouc István* 4 honv. huszár e. százados a 3. oszt. katonai érdemkeresztet másodszor a hadidisziménnyel és a kardokkal, *Szokolj Agoston* 6 népf. gy. e. alezredes, *Maléter Tibor* 6 honv. gy. e. százados, *Martzy László* 6 honv. gy. e., *Thumann Lajos* 6 honv. gy. e., *Bartha Jenő* 6 népf. gy. e., *Blazsek Frigyes* 6 honv. gy. e. hadnagyok és *László Károly* 6 népf. gy. e. százados a 3. oszt. katonai érdemkeresztet a hadidisziménnyel és a kardokkal kapták.

Elelmi cikkek legénység részére. Az étkezéskorban részvevő legénységnek a kontingentált élelmicikkek, vagyis azok, amelyek csak jegyek ellenében kaphatók, nevezetesen kenyér, liszt és cukor csakis a mőködés országában a katonaság számára megállapított mennyiségben az esetenkénti közlést írt árák ellenében szolgáltathatók ki. A természetbeni étkezés helyett az étkezéskor kifizetése csakis akkor engedélyezhető, ha az fellétiénül szükségesnek mutatkozik.

Az önkéntesek fémgombja. Az önkéntesek számára rendszeresített különleges jelzés: a hajóknán viselendő fémgomb odaitelése tekintetében még mindig nem egységes az eljárás. A hadügyminiszter most az eddig kiadott rendelkezésekre utal s az idevágó határozatokat újabb rendelettel a következőkben foglalja össze: »Azok az önkéntesek, akiket a kiképzés negyedik hetének végétől mint nem alkalmasokat kiűznek a tiszti iskolából, továbbá azok, akiket a tiszti iskola végeztével nem megfelelőnek osztályoznak, mindezek ellenére is viselhetik a fémgombot, ha teljes tudományos képzettségüket igazolják. Akiknek az egyévi önkéntesi jog csak feltételelesen ítéltetett oda (pl. a hatodik középiskolát végzett tanulók, akik a különböző vizsgálatot nem tették le, vagy akik a középiskola legfelsőbb osztályát elvégezték, de érettségüket különben vizsgát nem tettek), jelzési nem viselhetik. Minthogy pedig a fémgomb viselését kellően nem ellenőrzik, többször megtörtént, hogy egyes önkénteseket a hadraketi seregben tartalékos zászlósokká neveztek ki s a kinevezést később meg kellett semmisíteni. Hasonló vizsátságok elkerülése céljából az iskolaparancsnokok — osztályparancsnokok — tartoznak az önkéntesek jogosultságát tüzetesen megvizsgálni a mennyiben a jelzés viselésére joguk kétségtelen, azt személyi okmányaikon ki kell tüntetni.

A Szabadkai törvényszéknél működő Vargha Ferenc irnokot az igazságügyminiszter Szegedre helyezte át.

Pénzügyi tisztviselő előléptetése. A pénzügyminiszter Halák János szabadkai, Labanc Sándorné zombori, Brer Margit palánkai, Zsirus Gabriella topolyai, Váci Róza hodsági, Neider Agoston zentai, Anity Emil bajai, p. ú. kezelési gyakoronkokat kezelőkké nevezte ki. A zombori kincstári ügyészséghez pedig kezelővé nevezte Tápaj Gyula díjnokot.

Ismét ügyvéd. Dr. *Kozics Elemér* csurogi ügyvéd, aki egyideig adóügyi becslobiztos volt, miután erről az állásáról lemondott, iróját újból megnyitotta.

Spanyolnátha Ujvidéken. Mint uvidéki levelezőnk írta, Ujvidéken a spanyolnátha járványszerűen labra kaptott. A betegség nem ritkán más súlyos bajjal egyetemben lép fel és elég sürűn idez e ő halat. Így a múlt héten meghalt ebben a betegségben aorjanhazi Momar Adorjáné szű. Michels Erzsike 23 éves korában, öz. Speier Iréne 18 éves leánya Gizella és Müller Adrienne tisztviselő, aki 16 tavaszt élt meg.

Lócsempészet Ujvidékről. Ujvidékről írta tudósítónk: A múlt héten nagy arányú lócsempészetet lepleztek le az itteni hatósági közegek. Hoffmann Jakab több ügyöntársával szövetkezett, összevásárolták a közel és a

távoli környékről a levágásra szánt lovakat, álcsempészték őket a szomszédos Szlavoniába és azután Ausztriába szállították ki. A csempészetet megkönnyítette és elősegítette Kondorosy Miklós kezelőiszti, tb. rendőrkapitány, aki a italmi rendet elhagyta, Szlavoniába szőio marhaleveleket állított ki. A kiszállított lovak száma százakra rug. A csempészetet Rieger Gyula zombori főállatorvos és Praiz Károly, uvidéki m. kir. állatorvos fedezte fel. A megindult kihágási eljárás során Zambauer Agoston, rendőrkapitány, Hoffmann Jakab ügyöntköt 3 hónapi fogházra és 1000 kor. pénzbüntetésre, több vaditól társait pedig kisebb-nagyobb pénzbüntetésre ítélte el. A hibás tisztviselő ellen a polgármester fegyelmi vizsgálatot rendelt el.

Tengeri kikötő Ujvidéken. *Profuma Béla* uvidéki polgármester — mint ottani tudósítónk jelenti — a város érdekében rendkívüli horderejű előterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, amely egyébként az egész Bácskát is közelről érdekli. Arról van szó, hogy a Duna kíméltetésével építsenek Ujvidéken tengeri kikötőt, amely a fekete tengerrel jövő és keletre menő áruforgalmat bonyolítaná le. Miután ilyenforma tervezése csakugyan folynak az illetékes ministeriumban, nem lehetetlen, hogy az uvidéki polgármester életrevaló előterjesztése megvalósul és Ujvidék s vele, egész Bács-Bodrog vármegye kereskedelmileg elsőrendű helye lép elő. Kár, hogy a polgármester ebben az ügyben nem fordult a vármegye alispánjához és nem vele egyetértőleg fogott a nagyszabású kérelem kedvező elintézésének kieszközítéséhez.

Bajai képfiallítás. Miként múlt lap számunkban közölük, Baján bajai festők képeiből kiállítás készült. Jeleztük a kiállítókát is Bencze Ferenc festőművész és Balog Károly szobász személyében. Most — mint tudósítónk írja — egy újabb kiállító csatlakozik a kétfőhöz: Gáspár János festőművész személyében. Gáspár főleg agnarellista, aki rendkívül könnyen kezeli a festéket. Színezése világos és élénk, különösen szereti a napsütéses színeket, mint minden modern festő. A bajai tájaknak legjobb interpretátora. Senki annyiszor nem festette meg a bajai tájakat, és oly gyönyörűen mint Gáspár. A Sugovica külfaféle szebbnél szebb részelt, az esti naplementét, a dunai szlepeket rögzíti meg képein teljes hűséggel, de amellett festőiséggel. A kiállításon szerepelnek még korábbi Prágában, Fiumében, Semecbányán, Visegrádon és Pélegházán festett képei. A kiállítást nagy érdeklődés előzi meg.

Csendőrszék igénybevétele. Hogy a nagymerékben csökkentett létszámú csendőrszék erejének szétforgácsolása megakadályozható legyen, a honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a csendőrszék távirati igénybevétele csupán a harcra való és a menekés menetleakulásokból való szokás, valamint veszedelmes vizsgálati foglyok, illetve fegyverek megszökésének esetéinél történjék meg.

Választójog és tankötelezettség című, Czibor János avarásával megjelent legújabb cikkünkben sajtóhiba csuszott be. A cikkirő ugyanis a VI. osztály elvégzését nem a 13, hanem a 15 életévig önjajta meghosszabbítani.

A titeli villanyvilágításnál a nyers anyag hiánya miatt üzemmavar veszélye fenyeget. A bajok idején való elhárítására a községi képviselőtestület megbizta *Bájin Mihos* helyettes jegyzőt, hogy az anyag beszerzése végett utazék Budapestre és Orsovára.

Akkik nem irhattak az orosz fogságból. Oroszországi hadifogoly katonáink közül számosan éveken át nem adatak hit magukról hozzátartozóknak, akik eanctfogva öveiket halottaknak, vagy eltűnteknek gondolták, jó lehet már több esetben éppen és egészségesen került haza a halottak hit hadifogoly. Beavatott helyről eredő közlés szerint ennek a hosszas halgatásnak igen sok esetben az volt az oka, hogy fogságba jutott honfitársainkat az orosz hadvezetés megmozgós gyárakban alkalmazta. Ezeknek megtiltották az otthoniakkal való mindenféle násbeli érintkezést és a címükre hazulról érkezett leveleket sem kézbesítették nekik. Egyékként az ilyen beosztású foglyoknak elég jó dolguk volt, elsősorban és pénzben nem szenvedtek mátyt, sőt az ittelitenseket tisztelték is. A közel jövő valószínűleg igen sok családnak hoz nem remélt és kivés örömeiket.

Köszönetnyilvánítás.

Mindezek, kik felejtethetetlen jó anyánk temetésén megjelent szívesek voltak és ezáltal is fájdalommal enyhíteni sparkodtak, fogadják hálás köszönetünket.

Óara, 1918. szept. 8.

Tóth Jenő és családja.

Gazdasági vasut Szabadkán. A kereskedelemügyi miniszter leiratban értesítette Szabadka város hatóságát, hogy a Magyar Agrár és Járadékbank és a Magyar Bank és Kereskedelmi r. t. előmunkálati engedélyt kértek és kaptak egy gazdasági kisvasut építésére, mely Szabadka területéről kiindulva, Sándor külvárost, Noszát, Ludaspuzztát érintve, Magyarankiszig, — illetve Martonosig vezetne. A miniszter felhívja a város közönségét, hogy a két pénzügyintézet e nagyfontosságú tervének keresztülvitelében minél hathatósbab támogatásban részesítse.

Főispáni kirendelés. A főispán dr. *Platerovits Jenő* vm. árv. fogalmazót az óbecsei szolgabírói hivatalhoz rendelte ki.

Az ideai cukorrépa-termés előreláthatólag legalább 50 százalékkal nagyobb lesz a tavalyinál. Nagy gondot okoz a repának a gyárakba való beszállítása és földolgozása, mert a 3 millió métermázsa cukorrépa-termés földolgozása önként éreltődőleg sokkal több szemet követel meg, mint a tavalyi kb. 2 millió métermázsa. Ha az időjárás meleg, száraz marad, még akkor is nehéz lesz a répa-mennyiségeknek a gyárakba való eljutása, különösen hogy a vasut teljesítő képessége éppen nem mondható kielégítőnek de ha esős, nedves idő lesz, attól kell tartani, hogy a cukorrépának egy jelentékeny hányada el fog romlani. Már pedig nemcsak a belföldi fogyasztás biztosítása kedvéért, hanem a valuta-javítás érdekében is kívánatos volna cukorter-melésünk jelentékeny fokozása. Nem kívánatos azonban és nem is indokolt a cukor árának lényeges fölemelése, pedig ugy birlik, hogy ez a kormánynak eltökélt szándéka. Ez — ugy látszik — az osztrák kormány fölfogása is, mert a napokban megjelent rendelet csak a tarifaemelésnek megfelelően drágítja a cukrot.

KÖZGAZDASÁG.

A halforgalom szabályozása. A Közélemezési Hivatalban a minap Négy Ferenc államtitkár elnökletével értekezlet volt a halforgalom szabályozása tárgyában. Az értekezlet során egyhangulag elfogadták az államtitkárnak azt a javaslatát, hogy a termelő halászati üzemek a termelt halanyag egy bizonyos hányadát ajánlják fel a közlemezési hivatalnak a szabadforgalmi árnál alacsonyabb, meghatározott méltányos árban. A közlemezési hivatal a felajánlott halmenyiségeket a közintézménynek és a különféle munkás és tisztviselői beszerzési csoportok között kívánja felosztalni. Az elosztás a fogyasztókhoz való juttatást megbízott kereskedők, halkereskedők közreműködésével intézná a Közlemezési Hivatal. Az értekezlet a szükséges halmenyiség biztosítása, az ár meghatározása s a kereskedők közreműködése tekintetében az Országos Halászati Egyesületet biztatta meg a véleményadással.

A bácskai hústalan napok. Ahoz a közig. bizottsági indítványhoz, hogy hetenként 4 hústalan nap legyen, a *Gazdasági Lapok* a következő megjegyzést fűzi: »Bács-Bodrog megye közigazgatási bizottsága megjelnt, hogy a túlságos fogyasztás kipuszítja Magyarország állatiállományát. Minthogy a tenyésztés nem tud lépést tartani a fogyasztással és mert az állatok táplálása oly nehéz, hogy a tulajdonosok az óriási áráktól is csábítva, szivesen tudnak állataikon, csakugyan itt volna az ideje, hogy gondolkozóba essünk a dolgon. Bács-Bodrog megye azt ajánlja, hogy hozzák be az országban a heti négy hústalan napot. Valószínű, hogy valami esekély megtakarítást így is el lehetne érni, de ez nem komoly segítség. Ha csakugyan meg akarják menteni a magyar állatiállományt, akkor tiltsák meg, vagy korlátozzák erősen a marhákat, disznókat, birkákat óriási mértékben történő kivitelét Ausztriába és Németországba. Ez a kivitel csakugyan könnyelmű pocsekolása a magyar állatnak. Ez a nyakló nélkül való kivitel csakugyan veszélyezteti a magyar állattenyésztés jövőjét és e téren katasztrófális elszegényedésre vezethet. Ekkora veszedelemmel szemben szinte nevelésesen felületes védekezés lenne a négy hústalan nap.

Eladó tenyészbikák. A földm. miniszter lapunk mai számában hirdetést tesz közzé, mely szerint a *mezőhegyesi* ménesbirtok szept. 20 án 63 drb. simenthali tenyészbikát árverésen elad.

Szerkesztői üzenetek.

S. J. Baja. Továbbítottuk.

L. T. Bezdán. E hó 16-án Zomborban volt ugyan, de elegendő idő hiányában nem intézkedhetett.

W. M. Mélykut. Még nem érkezett vissza.

Cs. M. Titel. Olvassa el a közig. bizottság üléséről tudósításunkat, s megtalálja rá a választ.

B. M. Titel. Szerkesztőnk sajnálja, hogy látogatása idején nem volt otthon.

B. J. Topolya. Önnek is ezt üzenni.

T. H. Zenta. Köszönjük. Mi is nevéttünk rajta.

Cs. A. Katymár. Rövidesen levélben felelünk.

T. K. Zaalya. Néhány nap múlva.

Levelező Ujvidék. A legnagyobb készséggel. Levélben is felelünk.

H. M. Titel. Sajnáljuk, de nem már nem lehet.

Sz. K. Zombor. Meglesz. Továbbítottuk.

Cs. A. Katymár. Levélben adtuk meg a választ.

T. J. Bácsbokod. Már többször megüzentük, hogy csak híreket kérünk.

R. T. Bajmok. Még nem intézhetjük el.

L. M. Torza. Nem kaptuk meg. Alighanem rossz helyen adták le.

M. D. Szeghegy. Köszönjük. A napokban elintézzük.

Cs. S. r. Meglesz.

V. M. Bajsa. Október 1-ével kezdődik.

Cz. J. Pacsér. Sajtóhiba volt. A kiigazítás iránt intézkedünk.

W. R. né. Csávolgy. Az illetőt nem ismerjük. De megkérdezzük valakit, aki ismeri a zentai viszonyokat.

A kiadóhivatal vezetője: **Harz Nándor.**

Eladó szálloda Palánkán a »Duna« szálloda eladó. Értekezni lehet: **Groll Józseffel,** Palánkán. 3-1

Sorvetőgép 18 soros, alig használt, kombinált műtrágyaszóróval, ekek, boronák stb. gazdasági felszerelések Mészáros István gépész, megbízójánál, Sajtószentpéteren eladók. 4-2

Boros hordó, 770 literes eladó. Bővebbel **Latínovits Gréthenél,** Bácskorsódon. 3-2

4 métermázsza hagyma eladó. Bővebbel **Latínovits Gréthenél,** Bácskorsódon. 3-2

Szegény emberek felruházása ára 10-150 öntény, néhány felöltő, téli kabátot és több pár cipőt keresek. Lehet bármely használt állapotban is. Címemet megadja a »Bácsmege« kiadóhivatala (Budapest, Teréz körút 2.) 4-2

Két amerikai vagy lipppai kanca, egy színű, 160-164 cm. magas, kerestetik megvételre. Ajánlatokat kér ljj. **Kethely István szilágybagozó** bérgazdájára. 4-4

Zentán házat veszek, uri igényeknek megfelelő. Cím e lap kiadóhivatalában. 3-2

Elegánsan butorozott szoba kiadó budapestre ránduló bácskaiaknak. Rövidebb-hosszabb időre. Cím a »Bácsmege« kiadóhivatalában, (Bpest, Teréz körút 2.) 5-2

1130/1918. sz.

HIRDETMÉNY.

Szépliget község Előjárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező **községi nagyvendéglőt** 1919. január 1-től kezdődőleg 3 (három) egymásután következő évre, 1918. évi szeptember hó 21-én d. e. 9 órakor a községi ház nagytermében nyilvános szóbeli árverés útján bérbe adja.

Az árverés alkalmával bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-a lesz leteendő.

Az árverési feltételek a községi jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt betekintheők.

Szépligeten, 1918. évi augusztus hó 31-én.

Iff. Mihálovits Sándor **Schäffer Albert**
jegyző. 2-2 bíró.

„SIGORIN“
csoda gyorsasággal írja
a poloskát.
Minta üveg 4 K. Nagy üveg 16 K.
1 darab fecskendő 2.-K. Kapható:
minden gyógyszerárban, drogériában
és fűszerkereskedésben Budapesten.
Török gyógyszerár, Király-utca 12.
Magyarországi egyedárúsító: 20-10
Remény gyógyszerár, Pécs.

Hoffman Mihály Özvegye

lakásberendezési vállalata

TELEFON 400. **SZABADKÁN.** ALAPITTATOTT 1876

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű butorokat.

Szenttamás község előjáróságától.

5397/1918. kig. szám.

Versenytergályalási hirdetmény.

Szenttamás község előjárósága nyilvános írásbeli versenytergályalást hirdet a község belterületén a képviselőtestület által megállapítandó helyen létesítendő **ártézikut elkészítési munkálataira.**

A munkafeltételek és a szerződés tervezet alulírott községi előjáróságnál hivatalos órák alatt megtekintheők.

A munkálatok az odaitéléstől számított 15 nap alatt megkezdendők és kettő hó alatt befejezendők.

Csak szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett s közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok (közzsakl. szab. rend. 1. minta melléklet) fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatokat a következő felirással: »Ajánlat az 5397/1918.sz. versenytergályalási hirdetésben kiírt ártézikut építési munkálataira« legkésőbb 1918. évi október hó 1-én délelőtt 10 óráig kell alulírott községi előjárósághoz benyújtani. Bánatpénzül 3000 korona az ajánlat benyújtása előtt jelen hirdetés számára való hivatkozással a községi pénztárnál készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban, vagy pénzüntézetű betétkönyvben letétbe helyezendő s az arról szóló eredeti nyugta az ajánlathoz csatolandó.

A versenytergályaláson az ajánlattevők vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

A községi képviselőtestület fentartja a jogot, hogy a beérkező ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

A létesítendő ártézikut 76 mm. külvilágú és 4 mm. falvastagságú horgonyozott vascsövekkel furandó és a percnkénti vizszolgáltatás a föld színe felett legalább 90 cm. magasságban 30-35 literben állapítatik meg. Az ártézikut kutálvánnyal, kifolyócsóval, elzáró készülékkel látandó el. Az elvállalt munkálat sikeréért a teljes felelősség és kockázat a vállalkozót terheli. Szenttamás, 1918. évi augusztus hó 21-én.

Kovács Ignác József **Miroszdvlyevits István**
községi h. jegyző. 2-2 községi bíró.

4671/1918. szám.

Pályázati hirdetmény.

Jánoshalma községben üresedésben levő **két rendőri állásra** pályázatot hirdetünk.

Felhívjuk a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket a községi előjárósághoz f. évi október hó 2-ig nyújtsák be.

Az állás javadalmi 720 korona készpénzfizetés és természetben egyenruházat és lábbeli.

Jánoshalma, 1918. szept. 18-án.

Kopeczky Győző, **Ságodi György,**
jegyző. bíró.

Magyar királyi földmivvelésügyi Minister

4289/1918. szám.

Hirdetmény.

A **mezőhegyesi magyar kir. állami ménésbirtok** tenyészetéből származó:

63 darab 1 3/4 éves simmenthali **tenyészbika**

Mezőhegyes (Csanád varmegye, vasut, posta és távirda állomás) 1918. évi szeptember hó 26-án délelőtt fél 10 órakor kezdődő nyilvános szóbeli árverésen készpénz fizetés mellett el fog adatni.

Az eladásra kerülő tenyész szarvasmarhák származását és leírását feltüntető kimutatást a mezőhegyesi m. kir. ménésbirtok igazgatósága az érdeklődőknek megküldi.

Az árverésre érkezőket az árverés napján Mezőhegyes állomásnál uradalmi kocsi várja.

Kelt Budapest, 1918. szeptember hó.

M. kir. földmivvelésügyi Minister.

4812/kig. 1918. szám.

Pályázati hirdetmény.

Temerin községben üresedésben levő **lovasrendőrvezetői állásra** ezennel pályázatot nyitunk.

Javadalom: 1000 korona készpénzfizetés, 240 korona évi lótartási általány havi részletekben fizetve, felszerelés és ruházat természetben és az állás elfoglalása napjától a háboru befejeztéig évi 500 korona drágasági pótlék.

Kérvények 1918. évi október hó 6-ig a községi előjáróságnál nyújtandók be.

Temerin, 1918. évi szeptember hó 20-án.

Vermes Vincze

jegyző.

Bujdosó Pál

bíró.

Raab Károly

hangszerkészítő ZOMBOR

Ajánlja nagy

zongorarakartárát.

Vétel készpénzfizetés és a legkedvezőbb részletfizetés mellett is,

— Használt zongorák vétele és eladása. —
Zongorák javítása és hangolása.